

Anul 61

Seria II-a

Nr. 526

ALBINA

REVISTA SAPTAMINALA A ASEZAMINTELOR CULTURALE

Miercuri

22 ianuarie 1958

8 pagini

15 bani

99 ani
de la

UNIREA MOLDOVEI TARA ROMINEASCA

Inceputul formării unității naționale a poporului român

Dacă în apusul Europei s-au format state naționale încă din secolul al XVI-lea, în răsăritul rămas în urmă din punct de vedere economic, persistența până în secolul al XIX-lea a feudalismului împiedica constituirea unor state naționale independente. În centrul și răsăritul Europei dominau marile imperii feudalo-absolutiste multinaționale, în care câteva popoare țineau în subjugare numeroase alte popoare. La începutul secolului al XIX-lea, o parte a poporului român suferea jugul habsburgic și al feudalilor maghiari în Transilvania, iar cealaltă parte, pe cel otoman, în Moldova și Țara Românească.

Apariția și ascensiunea capitalismului în centrul și răsăritul Europei în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea au trezit la conștiința națională popoarele subjugate și le-au împins la lupta pentru făurirea unor state proprii. Mișcarea națională a poporului român, manifestată pentru prima oară puternic în Transilvania la 1791 prin *Supplex libellus valachorum*, s-a dezvoltat apoi în Țara Românească prin răscoala antiotomană și antifeudală din 1821 condusă de Tudor Vladimirescu. Intervenția armată turcă, sprijinită indirect de Sfânta Alianță, a sfârșit răscoala, dar mișcarea națională a poporului român a continuat să se dezvolte. Numai peste zece ani, la 1831, în Regulamentul Organic — prima constituție a Moldovei și Țării Românești — se înscrisa dorința unirii acestor două principate, întemeiată pe faptul că populația lor are aceeași origine, aceeași limbă și aceleași interese. Impotriva dorinței de unire a moldovenilor și muntenilor se ridicau cele trei imperii feudalo-absolutiste vecine, care se temeau că expansiunea lor putea fi periclitată. Pentru a-și făuri unitatea națională, nu mai rămânea poporului român altceva de făcut decât să recurgă la lupta revoluționară. Din această cauză, când la 1848 valul revoluționar s-a abatut asupra Europei, românii din Moldova, Transilvania și Țara Românească, s-au ridicat la luptă pentru a obține, o dată cu înlăturarea feudalismului, unitatea și libertatea națională. Revoluția din Țara Românească a fost însă înfrântă prin intervenția armatelor sultanului și țarului, iar cea din Transilvania din cauza nerezolvării democratice a problemei naționale de către conducătorii guvernului revoluționar maghiar. Nicolae Bălcescu, C. A. Rosetti și alți revoluționari români exilați, conlucrind cu revoluționarii maghiari, poloni, ruși, germani și italieni, au luptat pentru organizarea unei noi revoluții, mai întinsă și mai radicală decât cea din 1848. Aceasta trebuia să elibereze toate popoarele din centrul și răsăritul Europei atât de aspirarea națională cât și de cea feudală și să le înfrățească într-o confederație democratică pe baza egalității de drepturi.

Noua revoluție europeană n-a mai izbucnit însă. Burghezia și feudalitatea din centrul și răsăritul Europei s-au înțeles treptat, de teama maselor, făcându-și concesii reciproce, așa încât trecerea de la feudalism la capitalism s-a făcut fără zguduiri revoluționare și deci fără sfărâmarea celor trei imperii. S-a ajuns însă la războiul Crimeii, ieșit din contradicția de interese dintre marile state capitaliste din Occident, Anglia și Franța, și Rusia feudalo-absolutistă. Din ciocnirea acestor mari puteri, o nouă revoluție, pentru care exilații români se străduiau, putea să izbucnească în răsăritul Europei, dar curțile imperiale din Petersburg și Paris s-au grăbit să ajungă la pace, înaintea ca flacăra răzvrătirii să apară din nou. Pentru că românii nu încetau să se agite, iar Moldova și Țara Românească constituiau un măr al discordiei între cele trei imperii vecine,

ALEXANDRU IOAN CUZA

Conferința preliminară de pace de la Viena din 1855 și apoi Congresul de la Paris din 1856 s-au văzut nevoite să ia în discuție revendicările poporului român, limitate atunci la unirea celor două principate într-un singur stat. În privința modificării Regulamentului Organic, Gorciacov, reprezentantul Rusiei, a propus Con-

de conf. univ. Vasile Maciu

decanul Facultății de istorie
a Universității „C. I. Parhon”

ferinței de la Viena să se consulte populația Principatelor, iar Bourqueney, reprezentantul Franței, a cerut de-a dreptul unirea lor într-un singur stat sub un principe străin, care trebuia să fie, firește, în intenția nemărturisită a lui Napoleon III, un Bonaparte. Austria, care ocupase cu armatele sale Moldova și Țara Românească în 1854, la retragerea armatelor țariste, s-a opus propunerii franceze, sperând ca până la urmă să anexeze ea cele două principate. Anglia și Turcia au sprijinit atitudinea Austriei, așa încât Conferința de la Viena s-a închis fără să ia vreo hotărâre în această privință. Totuși, problema unirii celor două principate române devenise o problemă a concertului european.

În preajma deschiderii Congresului de la Paris, agitația românilor pentru obținerea unirii Moldovei cu Țara Românească a devenit și mai puternică. În ședința de la 8 martie 1856 a Congresului, contele Walewski, ministrul de externe al Franței, a propus unirea celor două principate într-un singur stat cu un principe străin. Clarendon, ministrul de externe al Angliei, care mai înainte avusese o atitudine potrivnică, a aderat la această propunere, reprezentanții Rusiei și Sardiniei făcând la fel. S-au opus însă cu îndrăjire reprezentanții Porții și ai Austriei, susținând că moldovenii ar fi un popor diferit de munteni și n-ar voi unirea, aceasta fiind cerută numai de câțiva anarhiști. La această afirmație, contele Orlov, reprezentantul Rusiei, care cunoștea bine lucrurile din părțile Dunării, și în mod firesc nu simpatiza pe anarhiști, propuse să se consulte dorința populației celor două țări. Poarta și Austria au căzut astfel în propria lor cursă și tratatul de la Paris, semnat la 30 martie 1856, a înscris prevederea de a se convoca în fiecare din cele două principate câte un Divan ad-hoc „alcătuit astfel încât să constituie reprezentarea cea mai exactă a intereselor tuturor claselor societății”. Tratatul prevedea că cele două Divanuri „vor fi chemate să exprime dorințele populațiilor cu privire la organizarea definitivă a Principatelor”. Cele șase puteri europene semnatare ale tratatului luau sub garanția lor colectivă Principatele, cărora Poarta se angaja să le păstreze „administrația independentă și națională...”. O Comisie specială, reprezentând toate Puterile semnatare, urma să vină la București cu misiunea de a se informa „asupra stării actuale a Principatelor și să propună bazele viitoarei lor organizări”.

Considerând Imperiul Otoman un bastion în calea avansării Rusiei către Mediterana și India, Anglia reveni din nou în vara anului 1857, la opoziția sa față de unirea Moldovei cu Țara Românească, sprijinind cu toată hotărârea acțiunea dușmănoasă a Porții și a Austriei. Închipuindu-și că va putea totuși să anexeze Principatele, Austria a întârziat retragerea trupelor sale de aci până la mijlocul lui martie 1857, când a fost forțată s-o facă de reprezentanții din Constantinopol ai celorlalte Puteri semnatare ale tratatului de la Paris, a alcătuit firmanul de convocare a Divanurilor ad-hoc și se constituie Comisia specială de informare.

După retragerea trupelor austriace de ocupație, în Principate s-au luat măsuri pentru alegerea deputaților ce trebuiau să alcătuiască cele două Divanuri ad-hoc. Membrii Comisiei speciale de informare au sosit și ei fiecare pe rând la București, pentru a-și îndeplini sarcina.

Poarta și Austria, care unelteau împotriva unirii Moldovei cu Țara Românească, acceptaseră în Congres idea consultării dorinței populației din cele două principate în speranța că vor reuși să falsifice alegerile din Moldova, a cărei capitală urma să fie sacrificată în urma unirii. În acest scop în iulie 1856, la expirarea termenului de domnie a lui Grigore Al. Ghica, ele conveniseră ca bogatul și vanitosul boier Teodor Bals, să fie numit caimacam al Moldovei, căruia i-au promis domnia dacă va scoate la alegeri un Divan ad-hoc separatist.

Mișcarea pentru unire era puternic organizată

(Continuare în pag. 4-a)

PRINCIPATELOR

PAGINI DE ANTOLOGIE

CEZAR BOLLIAIC

UNIREA LA HORA UNIRII

— fragmente —

Îngem mină-n mină,
îmă romină,
em danț prea mare
pe sebare l...

Al la Milcov cu grăbire
Să-l secăm dintr-o sorbire,
Și să fragem danț prea mare
Peste vechile holare.

... moldovene,
... u mine, nene,
într-o unire
și-n pieire l...

Și s-aducă sîntul soare
Și-acea zi de sărbătoare:
Danțu-n horă s-ocolească
Toată Țara Românească!

... neni, măi firfale,
într-o dreptate,
și la semănare,
și la înățăre.

Ascultați l răsună vzlea l...
De pe Prut și de pe Jil,
Vin rominil, negresc calea;
Vin în cele, mlî de mlî.

... emi, așa mă cheamă
l, d-ala mi-e teamă
te și-ți sînt frate,
un suflet bate.

Munșil l-ar surpa, de-ar vrea-o
Că-s ca holdele de grîu l
De-ar fi Dunărea ar bea-o,
Dar o poznă de prîu ?...

GRIGORE ALEXANDRESCU

UNIREA PRINCIPATELOR

— fragmente —

... medicată viitorilor deputați ai României

... ce monumente am văzut ades sculptate
pe poartă crucea, zimbru țării-nvecinate,
mînă, o coroană, întrunite figurind;
... chea capitală, o măreață mănăstire, l
... pte singeroase monument de înfrățire,
... ldovei Domn clădită, stă trecutul atestînd.

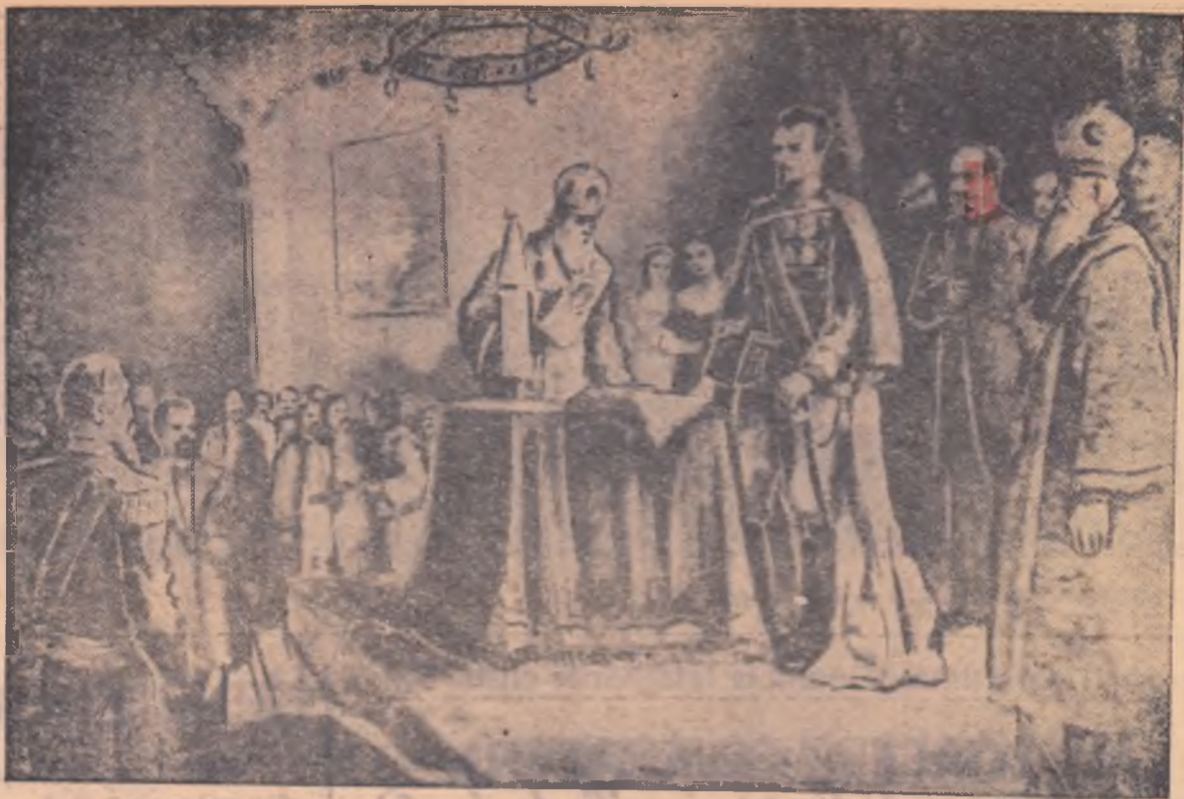
... : aste suvenire ? ele-arăt că alădată,
... acelor lupte, în vechimea depărtată,
... omei cei eterne, acești popoli au fost frați;
... r restriși cumpliti au izvor în despărțire,
... ūl ce-i-apasă nu pot s-afie lecuire,
... imai în unirea către care sînt chemați...

... difim în vechea carte a istoriei străbune
... tari, ilustre fapte ale nașiei romine,
... mă stă rece ? care suflet nemișcat ?
... ve dor să vază țara sa în fericire,
... bune, cu legi drepte, în țarie și-n unire,
... l artele păcei pe al său pămînt bogat ?

... ele morminte, Bogdan, Mircea se-nflînără,
... lungă-mbrățișare pe romini în înfrățiră;
... i-le stau dese umbre de măreți eroi...
... i-bor în aer, inimile-nflăcărează...
... upra voastră ei privirea-și așinează;
... rușinea țării se așteaptă de la voi.

... i vor ascunde a lor frunte în țărînă
... i acum veți pierde marea cauză romină,
... chine interese ce-n mici inimi locuiesc;
... ece, omul pierde, dar a patriei iubire
... cea mai rară, cea mai scumpă moștenire,
... părinți de merit nobili filii o prîlmesc.

1) E vorba de biserica Stelii, clădită în Tîrgoviște de Vasile Lupu o dată cu mînăstirea Soveja ridicată în Moldova de Matei Basarab, ca semn al împăcării celor doi domni.

V. ȘTEFAN: Depunerea jurămîntului lui Alexandru Ioan Cuza cu ocazia alegerii sale ca domnitor al Principatelor Unite (pictură)

Mărturii ale luptei PENTRU ÎNFĂPTUIREA UNIRII

În apropiere de Piața Unirii din Iași se află un palat ale cărui temelii au fost puse încă acum un veac și jumătate. Inscricția de pe placa de marmoră, așezată pe zidurile vechiului palat, arată că aici a fost ultima reședință a Domnitorului Alexandru Ioan Cuza, între anii 1859—1862.

Nu de mult am vizitat acest monument de artă restaurat de curînd. Camerelor mici, lucrute simplu dar cu mult gust, cît și săli de ședințe, cu pereții sculptați, cu stîlpi groși de marmoră, li s-au păstrat aceeași înfățișare pe care o aveau în anul 1862.

În anul viitor, cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la înfăptuirea Unirii Principatelor Romine, va fi amenajat aici un mare muzeu. În prezent se duce o muncă asiduă pentru strîngerea pieselor și documentelor necesare. Diferitele documente găsite în arhivele îngălbenite de vreme grălesc despre rolul pe care l-au jucat masele muncitoare de la orașe și sate în înfăptuirea actului Unirii celor două principate romine, Moldova și Țara Românească. Iată într-una din camere cîteva picturi. Printre ele se află și un tablou pictat de Dan Hatmanu, care înfățișează divanul ad-hoc al Moldovei. Nu mi-a fost greu să desprind din tablou figura luminoasă a lui moș Ion Roată. Privindu-l m-am gîndit la lupta dusă de el alături de ceilalți țărani clăcași pentru o viață mai bună. Cît de grăitoare este, în această direcție, jalba din noiembrie 1857, depusă la divan de către moș Ion Roată împreună cu mai mulți țărani clăcași prin care cereau: „...desfîințarea boierescului, dreptul la două treimi din marile moșii, înlocuirea tuturor impozitelor în muncă și înfrîntarea impozitului fiecăruia după averea pe care o posedă, alegerea dregătorilor satului de către sîtenii, desfîințarea bătăii” și altele.

Există în arhivele muzeului un document care reprezintă Statutul dezvoltării Convenției din 7/19 august 1858, de la Paris. În document se arată că: „unirea celor două principate să fie făcută sub numele de Principatele Unite ale Moldovei și Țării Românești însă fiecare principat să-și aleagă un principe al său, să aibe un guvern și o adunare legislativă proprie”. Dar poporul muncitor din cele două principate a făcut să se spulbere această hotărîre nedreaptă. Sub presiunea sa a fost ales un singur domnitor și s-a înfăptuit actul Unirii. S-a păstrat ca mărturie în Muzeul Unirii din Iași și o pictură a lui V. Ștefan, care îl reprezintă pe Alexandru Ioan Cuza depunînd jurămîntul cu ocazia alegerii sale ca domnitor al celor două principate.

Cîte n-am văzut în muzeul din Iași! Se mai află aici afișe tipărite și manuscrise greu de descifrat, în întregime, dar din al căror conținut se desprind o serie de reforme făcute în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza și al guvernului Mihail Kogălniceanu. Unele vorbesc despre desăvîrșirea unirii, întărirea autonomiei și punerea bazei statului național burghez român. Altele, vorbesc despre legi ca: secularizarea averilor mînăstirești, lărgirea bazei electorale și începutul de împroprietărire a țărănilor clăcași (1864), date tot sub influența maselor populare, legi ce au lovit puternic în elementele feudale ale orînduirii vremii. Într-un alt

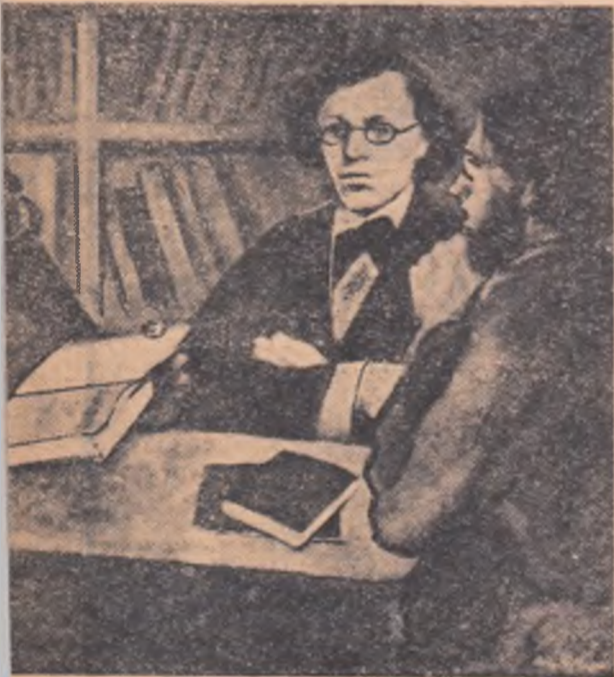
tablou pictat de Dan Hatmanu se face prezentă figura marilor revoluționari democrați ruși Cernișevski și Dobroliubov, care au sprijinit cu hotărîre actul Unirii Principatelor Romine prin revista „Sovremenic” (Contemporanul). Între zecile de cărți roase de ani, ce au făcut parte odinioară din biblioteca lui Alexandru Ioan Cuza, se află o partitură în care este pusă pe note „Hora Unirii” și volumul „Doine și Lăcrimioare”, dăruite domnitorului de poetul Vasile Alecsandri. În prefața lor poetul a scris: „Inchin aceste doine cu iubire și recunoștință pre-iubiului nostru părinte, Alexandru Ioan Cuza”. Am descifrat și am admirat multe din documentele și piesele adunate pînă acum în acest muzeu. Dar n-am cuvinte să povestesc despre uimirea ce mi-a produs-o broderia tronului domnesc, lucrată cu migală și pricepere. Cîtă iscusință, cîtă măiestrie! Țărăncele muntence și moldovence, care au lucrat cu mătăsă broderia acestui tron, și-au pus în lucrul lor toată rîvna, toată dragostea. Minutul lor dar simbolizează

TH. AMAN: Doamna Elena Cuza (pictură)

... speranțele pe care masele populare și le-au pus în Unire. Doar poporul a fost cel care a creat zicala: „Unirea face puterea”. În unire poporul vedea putința de a duce cu puteri sporite lupta pentru a scutura odată pentru totdeauna jugul otoman. Masele populare vedeau de asemenea în Unire un pas important pe drumul luptei pentru pămînt și drepturi democratice. Dar așteptările lor au fost înșelate de burghezii care s-a înțeles cu moșierimea, ciuntind și bruma de reforme cu caracter democratic ce au fost făcute în acel timp.

Roadele luptei de veacuri pentru libertate și o viață mai bună au fost culese de poporul muncitor de abia în condițiile regimului nostru democrat popular, cînd cei ce muncesc au devenit cu adevărat stăpîni ai țării și ai propriei lor soarte.

Maril democrații ruși Dobroliubov și Cernișevski care au înfăptuirea Unirii prin revista: „Sovremenic” (pictură).

Maria Stancu

FLORIAN CALAFETEANU — Piine (sculptură)

(Expoziția interregională de artă plastică)

Oamenii de știință răspund la întrebările cititorilor

MIJLOACE DE COMBATERE a eroziunilor din regiunile de deal

Prima și cea mai importantă lucrare pentru prevenirea eroziunii solului este organizarea teritoriului din regiunile deluroase. Astfel, coastele abrupte cu soluri spălate de apă se vor folosi ca: fânețe, pășuni, plantații de vii, pomi sau păduri, după regiune. Terenurile alunecătoare se folosesc pentru fânețe sau plantații pomicele și forestiere. Rupturile de teren, rîpale, coastele abrupte, coastele ascuțite se plantează cu pomi fructiferi sau arbori. Terenurile arabile se împart în tarlale așezate cu lungimea de-a curmezișul pantei, pentru ca muncile agricole și în special aratul să nu se facă de la deal la vale. Drumurile trebuie să meargă cît mai de-a curmezișul coastelor pentru că în caz contrar favorizează formarea ogașelor și rîpilor.

O dată cu organizarea teritoriului este necesar să se facă plantații sau perdele de protecție, al căror traseu și compoziția trebuie stabilite cu ajutorul inginerului agronom de la sfatul popular rațional.

O lucrare specială pentru combaterea eroziunii solului este arătura de-a curmezișul coastei. Dacă arătura se face de-a lungul pantei (de la deal la vale), apa din ploii în loc să se infiltreze în pămînt se scurge pe brazde la vale, cărînd și o mare cantitate de pămînt, iar cu timpul face pe terenurile respective fâgașe, ogașe și chiar rîpi.

Arătura de-a curmezișul pantei face ca producția terenurilor respective să crească cu 10—20 la sută, iar eroziunea solului scade pînă la 10—20 ori.

Pentru a reține mai bine apa, arătura se face la cormană, realizîndu-se astfel niște spinări în curmezișul pantei. Pe crestele înclinate puternic, unde este umezeală destulă, se lasă la distanțe de 10—40 m. benzi înierbate înguste de 2—2,5 m. care absorb apa ce se scurge pe coaste și opresc spălarea solului.

Întoarcerea arăturii de-a curmezișul pantei nu se poate face pe loturi individuale, ci numai asociîndu-se în întovărășiri sau în gospodării colective. Cultivarea terenurilor din regiunea de deal pe loturi individuale duce mai încet sau mai repede, DAR SIGUR, la mărirea eroziunii și la scăderea, an de an, a fertilității solului.

Pe coastele expuse eroziunii lucrarea pămîntului trebuie să se facă mecanizat pentru a împiedica scăderea pămîntului

de către apă. Coasta va fi împărțită de-a curmezișul ei în fișii late de 30—100 m. cultivate cu plante diferite, încît fișia pe care cultivăm prășitoare să fie cuprinsă între două fișii cu păioase sau plante de nutreț.

Este bine, oriunde putem, să evităm cultivarea prășitoarelor pe coastele supuse eroziunii.

Pe terenurile unde se fac lucrări de combatere eroziunii, în regiunea de deal, se recomandă să se planteze: mărul, prunul, cireșul, vișinul și mai ales vișinul tufă, iar ca arbuști: coacăzul negru, agrișul, smeura.

Arborii cei mai indicați pentru plantarea acestor terenuri și a perdelelor de protecție sînt: salcîmul, glădița, frasinuș comun, ienuperul de Virginia și stejarul roșu.

Cum trebuie folosite pășunile din regiunile de deal

În primul rînd pășunea să nu fie încărcată decît cu numărul de animale ce poate hrăni, iar pășunatul să se practice pe parcele în rotații și nu pe terenul umez după ploii. Pășunatul în parcele mărește productivitatea pășunii cu cel puțin 20 la sută.

Amestecul de ierburi care alcătuiește pajiștea pășunii are o deosebită importanță în lupta împotriva eroziunii solului.

Astfel pentru pășunile cu fața spre nord și nord-est un amestec indicat de ierburi este următorul: ovăzciur 20 la sută, obsigă 30 la sută, golomăt 10 la sută, sparcetă 20 la sută, lucernă 10 la sută și ghizdei 10 la sută, iar pentru cele cu fața spre sud și sud-vest un amestec de ierburi format din obsigă, sulfînă galbenă și ghizdei.

Parcelele din pășune trebuie despărțite prin perdele de protecție, care pot îndeplini și funcția de umbrare.

Rîpale, rovenele, ogașele se îmbunătățesc prin mici baraje, formate din lemn sau piatră și se cuprind în plantații de protecție ale căror margini dinspre pășune trebuie prevăzute cu arbori și arbuști cu ghimpi pentru a împiedica pătrunderea animalelor.

Prof. I. M. Gheorghiu

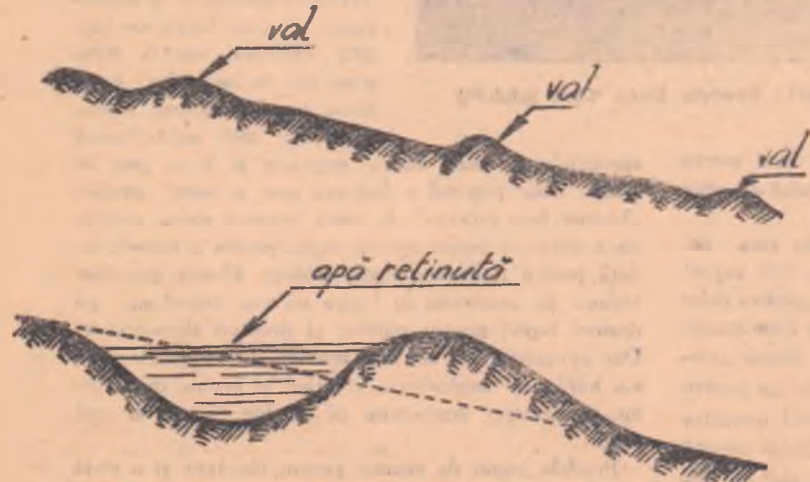

Fig. 1. — Valurile de pămînt sînt lucrări pe care plugarul le poate executa în regiunile de deal, pentru combaterea eroziunii solului. Lucrările constă din mici spinări de pămînt înalte de 30—45 cm. marginile de un șanț în partea de la deal și așezate de-a curmezișul coastei. Ele au rolul de a reține apa de scurgere, forjînd-o să se infiltreze în sol, de unde o iau plantele agricole.

Belșugul nu vine de la sine

Din experiența g. a. c. „16 Februarie 1933“
din comuna Baba Ana în sporirea fondului de bază

În față am citeva situații întocmite cu mîgală de contabilul colectivei. Una din ele imi vorbește, în graiul cifrelor, de recoltele obținute în acest an. La grîu, de pildă, colectivității din Baba Ana au scos 1910 kg. la hectar, la porumb 4040 kg., la sfecla de zahăr 28.000 kg., la ovăz 2300 kg. la hectar. Iată și o situație a veniturilor. Din ea rezultă că în acest an colectivității au realizat un venit bănesc de 1.112.000 lei, dintre care 366.796 lei din cultura mare, 174.311 lei din sectorul zootehnic, 140.000 lei din grădina de legume și zarzavaturi etc.

— După cum vedeți, am căutat pe cît e cu putință să ne dezvoltăm în cît mai multe direcții — imi spuse președintele colectivei. O mare atenție am dat creșterii animalelor, culturii plantelor tehnice și legumiculturii. Și am făcut bine. Numai sfecla de zahăr ne-a adus în acest an un venit bănesc de peste 268.000 lei. Și asta înseamnă ceva!... Toate astea nu le-am fi putut însă înfăptui dacă n-am fi dat atenția cuvenită creșterii continue a fondului de bază.

La început, prin 1950 cînd a luat ființă gospodăria colectivă, ea avea un fond de bază de numai 20.250 lei. De atunci au trecut 7 ani. În acest răstimp fondul de bază s-a mărit continuu, ajungînd acum la 970.000 lei.

Cu banii adunați s-au construit: trei magazii de cereale cu o capacitate de 70 de vagoane, un grajd pentru 40 de vite mari, o moară, un saivan pentru 1.000 de oi, maternități pentru scroafe și oi, cotețe pentru păsări, o cășărie. Gospodăria a cumpărat animale și păsări, așa că acum are: 600 de oi, 22 de scroafe, peste 250 de păsări, numeroase animale de muncă și de prăsilă.

O dată cu sporirea fondului de bază au sporit mereu și veniturile colectivității la zi-muncă. De la 34 de lei,

cît revenea pentru ziua-muncă în 1954, s-a ajuns în 1955 la 40 lei, în 1956 la 45 lei, iar în anul 1957 la 52 lei. În felul acesta, mulți dintre colectivități au primit, bunăoară, în anul 1957, produse și bani ce se ridică la mai mult de 37.000 lei. Unul dintre aceștia este și colectivitul Ion M. Cocan, care a dus acasă, la împărțirea veniturilor, peste 5.740 kg. de porumb, 3.080 kg. de grîu, 539 kg. de cartofi, 560 litri de vin, 109 kg. de zahăr, mai mult de un vagon și jumătate de furaje, orz, ovăz, roșii, varză și alte produse, plus 12.600 lei în numerar. Și asta doar pentru 700 de zile-muncă făcute în gospodărie. Evaluînd în bani ce a primit acest harnic colectivist, rezultă că el a dus acasă produse și bani în sumă de peste 37.000 lei, ceea ce revine mai mult de 3.000 de lei lunar.

Da. Colectivității din Baba Ana trăiesc acum mai bine ca pe vremea cînd lucrau de unul singur. Numai în ultimii ani mai mult de 60 dintre ei și-au construit case noi în care au introdus lumină electrică. 30 dintre colectivități au aparate de radio și aproape fiecare are în casă difuzor; peste 120 au biciclete, mulți și-au cumpărat mobilă nouă, mașini de cusut... Podurile caselor și magaziiile lor gem sub greutatea bucatelor primite pentru munca făcută în gospodărie. Fiecare dintre ei are: vacă cu lapte, 5-10 oi, 1-2 porci și multe, multe păsări.

Grija colectivităților din comuna Baba Ana pentru sporirea fondului de bază e un bun exemplu care poate să fie urmat de toți colectivității dat fiind că, cu cît este mai mare fondul de bază, cu atît se dezvoltă mai bine gospodăria colectivă, cu atît mai mari sînt și veniturile colectivităților.

Lazăr Simion

Fig. 2. — Canalele de coastă sînt, de asemenea, lucrări ce le putem executa pentru combaterea eroziunii și care se execută tot de-a curmezișul pe coastele cu înclinarea mai mare. Ele sînt formate din șanțuri adînci de 30—70 cm; pămîntul scos se pune pe marginea de la vale sub forma unui diguleț. Se execută de obicei la obîrșia rîpilor pentru a opri șuvoaiele de apă să intre în rîpă, împiedicînd astfel adîncirea ei, lucru ce permite fixarea vegetației și deci ameliorarea rîpei.

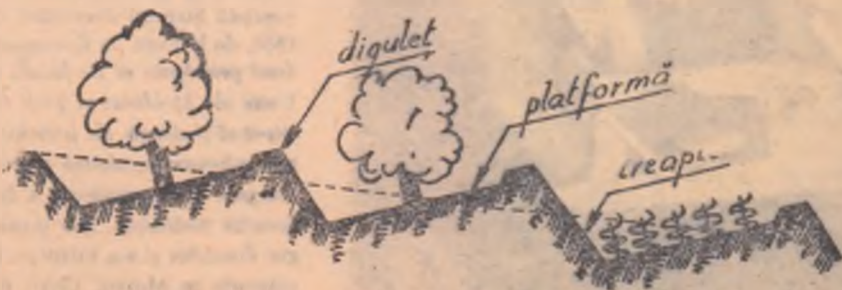

Fig. 3. — Terasele se execută pe coastele foarte mari, unde nu se pot executa mici valuri, nici canale de coastă. Terenul se amenajează în trepte, pe care se plantează pomi sau viță de vie. Înălțimea treptelor terazei poate merge pînă la maximum 4,50 m.

— Cum poți să ridici atât?
— Intră și tu în colectiva noastră și ai să vezi!...
(Desen de GH. CAZACU — Orașul Stalin)

A răsărit șeful...
(Desen de GH. CREȚULESCU — București)
(EXPOZIȚIA DE ARTĂ PLASTICĂ ȘI ARTA APLICATĂ A ARTIȘTILOR AMATORI)

Sîmbătă seară, cînd mă pregăteam să închei cerearea de înscriere în gospodăria colectivă, numai ce mă pomenesc deodată în casă cu vărul meu Costică.

— Ce faci, Ioane? Lasă cerearea! N-o mai da!

— De ce, Costică?

— Uite-așa. M am răzgîndit și eu. Să mai așteptăm. Aud că la colectivă vor să facă un grajd nou și să destelenească tot terenul ăla care e numai câțiuș, — pentru orezărie.

— Și ce dacă?

— Lasă-i pe ei să muncească. Asta-i treaba lor. Ce te privește pe tine! Să faci tot ce-i de făcut, și pe urmă intrăm și noi.

Nevastă-mea, de colo, sare și ea cu gura:

— Are dreptate Costică! Ce te privește pe tine grajdul și corvoada la destelenit? Mai așteaptă.

— Bine, femeie, — zic — dar știe toată lumea că ne am învoit să dăm cererea mîine. Nu-i frumos...

Pa! VEZI?

Ba că-i laie, ba că-i bălaie, lucrurile au rămas încurcate. S-a întimplat însă că a doua zi, duminică, au venit la mine doi colectivisti, vecini de casă.

Moș Trifu se amesteacă...

Măi fraților măi, uite acum împlinesc șaiszeci de ani și nu ca să mă laud, dar nu există în satul nostru un singur om care să spună că am avut eu vreodată ceva cu el! Eu, mă fraților, sînt prieten cu toată lumea!

Așa vorbea mai ieri, la cooperativă, așezat cu oamenii la

un pahar de vin, moș Trifu. un bătrîn vinjos și cu mustața încă răsucită în sus.

— E bine așa, moș Trifule! — făcu unul dintre comesenii. Ești om de treabă!

— Păi da, măi! Nu iau nimănui nimic, nu-s nimănui dator, și mai ales, fraților, nu mă amestec undă nu-mi fierbe oala!

— Adică cum, moș Trifule? — Păi, uite cum! Să zicem că sînt în vreo ședință! Se ridică Ghiță și spune ceva despre Niță. Și deodată sare Tiță, că el nu-i de părerea lui Ghiță, și-i ia apărarea lui Niță! Păi, de ce, mă? Ce ești tu, Tiță, avocat? Niță n-are gură? Și uite așa, pînă la urmă, din cearta lui Ghiță cu Niță, se pune rău Tiță cu Ghiță! Așa pe de gratis!

— Păi, nu-i pe de gratis, făcu eu. Vrea omul să iasă cu dreptate! Asta e bine!

— O fi bine, ridică moș Trifu din umeri, dar eu cînd sînt la vreo adunare din astea, tac ca un pește. Nu zic de nimeni nici de bine, nici de rău! Și cînd ies de la adunare parcă nici n-am fost! Dar prieten am rămas cu toți, D-ai zic: unde nu-i treaba mea, s'au acasă!

Și moș Trifu porni să-și răsucescă tacticos o țigară.

— Ioane — zice unul din ei — acum, că intrăși în familia noastră, n-o să ne refuzi să bei un pahar de vin cu noi.

— Bine, bine... îngăim eu fisticit. — Adu, Mario, niște vin aicea...

— Nu, asta nu te privește! — zice el. Am adus noi o damigeană, e-am primit de la noi, de la gospodărie.

— Atunci, adu, bre nevastă, niște costiță... Dar cu grajdul ăla mare cum e? — întreb eu, după ce beau cu noduri primul pahar. — O fi mult de lucru la el?

— Asta nu te privește! Acum avem o brigadă specială de construcții

— Dar cu pămîntul ăla care-l țelină?... — Nici asta nu te privește! Acolo vor lucra tractoare „Kirov” de la S.M.T.

— Ba mă privește! — izbucnesc eu rușinat. N ai spus chiar dumneata că intru în familia colectivistiilor? Poftim și cerearea! Păi vezi?...

Dar iată că, de curînd, îl întîlnii pe moș Trifu la cămin.

— Moș Trifule, zic, să vii mîine la ședința colectivei! Trebuie să-l cam scuturăm pe Toma! Nu-și vede de treabă și bea cam mult!

Moș Trifu m-a privit peste umăr:

— Bea? Și ce dacă bea? Bani mei îi bea? Să bea sănătos! Nu-i treaba mea și nu mă amestec!

— Moș Trifule, dar dumneata, ca om mai în vîrstă, ai o vorbă grea! Trebuie ajutat omul!

— Nu mă amestec, măi frate, pricepi? — se rătoi moș Trifu. — Ce am eu cu el?

Și se depărta grăbit. În fața lui, Toma, care pesemne auzise ce vorbisem, îl salută, scoțîndu-și căciula în semn de mulțumire.

★

Dormea moș Trifu de mult, cînd îl trezi o ciocănitură puternică la fereastră. Pînă să se dea jos din pat, să vadă cine e, geamul se făcu țandări.

— Care ești, mă? — zbiră înspăimîntat moș Trifu.

— Eu, moș Trifule, — se auzi vocea lui Toma.

Moș Trifu deschise ușa. Toma, cu căciula în mîna, se clătina pe picioare în prag.

— Ce vrei, acu', în toiu nopții?

— Am... venit... hîc... să-ți mulțumesc... hîc... mesec... moș Trifule!... Că nu... te... hîc... amesteci...

— Bine mă, și-mi spargi geamul?

— Geam... hîc... s'ab, moș Trifule... numai ce-am ciocănit și... hîc... gata! Da' matale-mă țerți... că nu te... bagi!

Moș Trifu fierbea.

— Hai, acu', du-te! O să-mi mulțumești mîine!

— Ba... acu' vreau eu... că... ești om de treabă... vin... să... te, hîc... sărut...

Din uliță se auzi guîtat de porci. Moș Trifu ciuli urechile.

— Ai cui sînt porcii ăia de umblă noaptea pe uliți?

— Ai dumitale... făcu Toma.

— Ie-am dat drumul... hîc... Știam hîc... că dumneata... om bun... hîc... Să-i lași să guîte?...?

★

A doua zi, în ședința colectivei, după ce s-a citit ordinea de zi și s-a pus în discuție problema lui Toma, o mîină s-a ridicat în fundul sălii și s-a auzit o voce repetitivă:

— Vă rog să-mi dați cuvîntul, măi!

Toate privirile s-au întors mirate într-acolo; era pentru prima oară că moș Trifu începuse să se „amestece”.

Sadi Rudeanu

Instantanee luate la cooperativa din Bolboși, regiunea Craiova de Neagu Rădulescu

Nu se găsesc articole de strictă necesitate, ca gaz, chibrituri etc.

— Și de cînd zici că te-ai lănat de fumat, vericule?
— De cînd nu se mai aduc chibrituri la cooperativa.

Președintele și casiera își fac serviciul... privind pe gaura cheii. Întrucît n-au cu ce deschide ușa...

— Cum e înăuntru?
— Totul e în ordine!

...Din această cauză stau mai mult pe-acasă.

— Ca să fiu sincer, drumurile astea mă cam obosesc!

...În timp ce salariații stau în frig...

— Mai sullă și tu, că mie mi-a leșit sufletul!

...Iar uneori nu pot servi clienții, fiind înghețați de-a binelea.

— Ce e cu oamenii ăștia de zăpadă în cooperativă?
— Ehe, noi am fost pînă mai adineauri vinzători!